

دائرة الفنون

ابن سینا و آثار او

فلسفه، اجتماعیات، تاریخ، جغرافیا، ادبیات

ایکمی آئندہ بر نشر اولنور

مندرجات

[محمد عزت]

[آورام غالاتی]

[نجیب حاصم]

[ا. جیل]

دورقہیم ترجمہ لرینہ و بعض فلسفہ اصطلاح لرینہ دائر
تورک کلمہ سیلہ توران کلمہ سی آراسندہ مناسبت واری
مقایسہ لی صرف ونحو اصولنہ دائر
ابن سینا حیاتی و آثاری

استانبول — مطبعہ عامرہ

۱۳۴۰ — ۱۹۲۴

دورقهيم ترجمه لرينه و بعضی فلسفه و اجتماعيات اصطلاح لرينه دابر

هميل دورقهيمك الك مهم و مشهور ايكي اثرى (۱) بوكون ترجمه و تورك فكر عالمه اهدا ايدلمش بولونويور . بو ترجمه لرك كنديلرندن بلكه تيلان فائده يي توليد ايله ملرى ايچون زمين اون سنه دنبرى ، لايقي وجهه تنوير اولونمشدر . كرك دارالفنون محيطنده ، كرك خارجه ، اجتماعى مسئله لرله اوغراشانلر دورقهيمك اجتماعى فلسفه سيه اولدجه استيناس پيدا ايلشدر . بناء عليه بو متفكر ك كتاب لرني فرانسزجه سندن او قوه مقدمه مشكلات چكه نلرك تور كجه ترجمه لردن استفاده ايده بيلمه لرى ايچون بر حاضرلق وارد . بو ايكي ترجمه سايه سنده دارالفنون فلسفه و اجتماعيات طلبه سنك چالشمالرى ايچون محتاج اولدقلى الك مهم كتاب لردن ايكي سي ترجمه ايدلمش و اللرينه و يرلمش ديمكدر . بويه جه دارالفنون حياتنده اولدجه مهم بر آديم آتيلمش بولونويور . بونى بزه تا مين ايدنلره نه قدر تشكر ايتسه ك آزدر . فقط شبهه يوق كه اك حقيقى و صميمى شكرانى آنجق بو ترجمه لرده تقدير و تنقيد ايديله جك جهتلرى كو ستره رك ادا ايتك ممكندر .

اجتماعى ايش بولومنه دائر اولان دورقهيمك دو قورا ته زيني حقوق فا كوله سى معلم لردن مدحت بك ترجمه ايله مشدر (۲) مدحت بك ترجمه سنه اثر ك فرانسزجه ايكنجى طبعنى اساس اتخاذا ايله مشدر . و بونده حقيقه اصابت ايتمشدر . چونكه بو ايكنجى طبعده مسلك هيتلرينه groupements professionnels (نه ايچون مدحت بك زمره لشمه دييور؟) دائر ير مهم مقدمه علاوه اولونمشدر . فقط بوكا مقابل برنجى طبعده موجود اولان بعضى مهم متلر خذف ايدلمشدر . بونلرك ايسه اخلاق علمنده اصول مسئله سنه تعلق وارد . مدحت بك كتابك برنجى طبعنى ده تدارك ايدرك بو متلر ترجمه سنه علاوه ايله مش اولسه يدي ياديني خدمت ، دورقهيمك تكامل فكر يسنى بزه ايجه كو سترمش اولق حسبنه جضعف اولوردى .

(۲) (De la Division du travail social; Les formes élémentaires de la vie religieuse)

(۱) اجتماعى تقسيم عمل ، مترجمى : ا . مدحت (معارف و كالتى نشر ياتندن عدد : ۴ ، استانبول ۱۳۴۰)

مدحت بک ترجمہ سی ، متن اصلی یہ صداقت اعتباریہ ، مکمل دہ بیلیم . واحتمال
باشلیجہ قصوری دہ صوک درجہ یہ ، اسارت درجہ سنہ واران بو صداقتدہ در . بالذات بو
کریوہ یہ چوق دفعہ دوشدیکم ایچون سویلہ یورم : الچوق فرانسیزجہ کتابلر او قویانلر فرانسیز
لسانک خصوصیتیہ او قدر الفت پیدا ای دیورلر و تورکجہ او قودقلرینک آزلی یوزدن
تورکجہ نک قوتی بوکا قارشی موازنہ تأمیندن او قدر عاجز قالیورکہ ، برمتی ترجمہ یہ قالفنجه ،
فرقندہ اولقسنزین فرانسیز شیوہ سی تورکجہ یہ صوقولش بولونویور . حتی بعضی کرہ ،
دکل ترجمہ ، بالذات یازمغہ تشبث ایلہ دیکمز اوافق یازیلر دہ بیلہ تورکجہ کلہ لہرہ فرانسیزجہ
دوشوندیکمز آشکار اولیور . ایشتہ بو قصور مدحت بک ترجمہ سنہ تماماً موجودیر .
فقط بندہ دہ موجود اولان بر قصوردن دولایی اوکا فضلہ عتاب ایلہ مکہ دیم وارمایور .

دورقہیم ارسطونک برسوزنی کتابک باشنہ کچیرمش . مدحت بک اونی شو طرز دہ
ترجمہ ای دیور : « بالکز اعیان ایلہ مدینہ اولماز ، اعیانک اغیار ایلہ اجتماعی لازمدر . »
ترجمہ مکملر ، فقط بن مدحت بک یرندہ اولسہ ایدم ارسطوی دیکر لسانلرہ ترجمہ
ایلہ مش اولانلرہ باقاردم . ایشتہ تورو Thurot و باستیہ Bastien ک ترجمہ می :

La cité ne se compose pas seulement d'hommes réunis en plus ou moins
grand nombre, elle se compose encore d'hommes spécifiquement différents.

ایشتہ رولفسک ترجمہ می :

Der Staat besteht aber nicht bloss aus einer Mehrheit von Menschen,
dieselben sind auch der Art nach verschieden.

کورویورز کہ کورک فرانسیز مترجملر ، کورک آلمان مترجم بومتنی لسانلرینہ نقل ای دورکن
معنایی تماماً افادہ ایلہ مکہ اہمیت ویرمشلر . فلسفی جرئی بو قدر ایلرلہ عش و منور طبقہ لرم
بول بول نشر ایتمش اولان ملک لردہ بویلہ اولورسہ تورکجہ دہ « بربرینہ بکزمہ بن انسانلر »
معناسنہ « اعیان » و « تنوع ایتمش » اختصاصی کسب ایلہ مش انسانلر « معناسنہ « اغیار »
دیک ایلہ اکتفا جا زمیدر ؟ شبہ نیز کہ خایر .

ایشتہ مدحت بک متن اصلی یہ مفراط بر طرز دہ اسیر اولدیغک بر دیکر مثالی
یتہ کتابک ایلک صحیفہ سنہ

ارسطو یزینه «اریستوت» ، سیاست یزینه «پولتیک» کله یزینه مصادف اولویورز ، شبهه یوق که مترجم دور قهیمک ذکر ایله دیکی کتابلردن غرب لسانلرنده یازیلش اولانلری او لسانلرده کی عنوانلریله قید ایله مکله دوغرو حرکت ایله مشدر . فقط شرقده مشهور اولان کتابلر ، بالخاصه مقدس کتابلر ایچون اوله میدر ؛ Deutéronome ایچون تنیه Nombres ایچون اعداد، Exode ایچون خروج دینیلسه ده ای اولمازی ؛ بالخصوص ، قاریک کتابده فلان ویا فلان فصله مراجعت ایتمه سی ایچون دور قهیمک وضع ایله دیکی رموزی اولسون تور کجه یه ترجمه ایله مک (مثلا ترجمه ده صحیفه ۵۲ ، ۱۷۶ ، ۳۴۳ ده اولدینی کی بر افاق) مرجح د کلیدی ؛ شبهه یوق که « بو مسئله حقنده آشاعیده او چونجی باب باقیکنز » قیلقلی بر حاشیه یی اولدینی کی فرانسزجه بر افاق بر اهل اثریدر .

فلسفه اصطلاحلرینک الیوم موضوع و مقبول اولانلرینه قارشی ده مترجمک اکثریلا لاقید قالماسنه متأثر اولماق قابل دکلدر . بو کون فلسفه ایله مشغول اولان تور کلر phénomène یی حادثه و fait یی واقعه ایله افاده ای دییورلر . مدحت بک تماماً عکسینی قبول و استعمال ای دییور . laïque ایچون لادینی دییورز ، مدحت بک « لاهدی » دییور . (۳) . هله normal ایچون لامعتادی دنیلمه سی هیچ مناسب دکلدر . فرانسز فلسفه جمعیتک ترتیب ایله دیکی لغته نظر آنormal دیمک بر نظامه ، بر قاعده یه موافق اولان ، اولماسی لازم کلدیکی کی اولان دیمکدر (۴) . بر شینک معناد اولماسی ممکندر ، فقط عینی زمانده او شینک قاعده یه مخالف یعنی anormal اولماسی ده ممکندر . ایشته دور قهیمک اثرینک او چونجی کتابنده تدقیق ایله دیکی anormal غیر سالم شکلرده بو ماهیتده در . دور قهیم « آنورمال » یی تماماً « مرضی » معنایسه . آکلایور ، مرض ایسه معناد اولایله جکی جهتله آنورماله لا معنادی دیمک هم کوزللك هم حقیقت نامنه قیورلو بر ایش یایمق اولیور . اقتصادی بجز انلر ، زجر ی ایش بولوشی ، صنفلرک جدالی ، دور قهیمک تعداد ایله دیکی بو تون بو وقایع بو کونجی جمعیتده معناد شیلر د کلیدر .

(۳) بو ایسه یا کلشدر . لایبق دیمک دینه ، ده دوغروسی مؤمنلرک جماعتی اولان کلیسایه یابانجی دیمکدر . طالبوکه زهد دین و دینی جماعت خارجنده اولایله جکی کی زاهد اولمایان هر شخصک دینه و دینی جماعته یابانجی اولسی لازم کلر . اماملر ، راهیلر زاهد اولمایا بیلیرلر ، امالایبق دکلدر . (۴) فرانسز فلسفه جمعیتی مجموعه سی ، ۲۰۰۶ تموز ۱۹۱۱ ، صحیفه ۱۹۰ .

او حالده مترجم بوتلره « لامعتادی » دیرکن کله نك، غرابتی بر طرف، دورقهیمك مقصدینی زافاده یه بیله یارامدیغنی تقدیر ایتملی ایدی .

دیگر بعض کله لرك ترجمه سندهده کیفی حرکت اولوندیغنی کوربیورز . Rite کله سنك عبرانی بناء علیه عربی مقابلی مناجدر . فقط بو کله تور کجه ده درلودرلو معنارده مستعمل اولدیغندن اونك یزینه اصطلاح اوله رق « منسك » کله سنی قوللانمق مناسب اولاجقدر . مدحت بكك (صحیفه ۸۸) « دینك قابلیتلی ، طقوسی ، تعبیری نه ایچون قوللاندیغنی تخمین ایده مدم (۵)

کتابك ترتیب تصحیح لری ده پك قصورلودر . مثال اوله رق عینی صحیفه ده (برنجی نوت) کورولن شو ترجمه یی ذکر ایده میم . دورقهیم دیورکه :

En judée, les juges n'étaient pas des prêtres, mais tout juge était le représentant de Dieu, l'homme de Dieu. Dans l'Inde c'était le roi qui jugeait, mais cette fonction était regardée comme essentiellement religieuse »

« فاسطین ده حاکم کاهنلردن کلدیله . فقط هر حاکم الهک ممثلی ایدی ، الله آدمی هندستاندن حکمدار حکم ایدیوردی . فقط بو وظیفه حد داننده دینی ایدی .»

« کاهنلردن کلدیله » ک بر ترتیب سهو اولدیغنی و « کاهن دکلدیلر » دینك اولاجنی ، فرانسزجه سنی اوقویجه آ کلاشیلور . فقط ، بو ترجمه ده کورولان دیگر اکیسکاردن صرف نظر ، یالکز بو مرتب سهوی و تصحیح ده کی اعتیاسزلوق ، فرانسزجه متنه مراجعت ایده میه جک اولانلر ایچون بیوک بر مشکلات تشکیل ایدر .

مثال اوله رق کوستردیکم بو قصورلرله کتابك تور کجه یه ترجمه ایده له سیله یاپیلشمش اولان خدمتک قینتنی تنقیص ایتمک آرزوسنه هیچ بر زمان دوشمه دم . دورقهیمك بو اثری مسئله یه واقف اولان ، ایشك اهلی اولان بر ذات طرفدن ترجمه ایدلشدر . بو کون ترجمه ایدلش یولنان کتابلر آراسنده بومزیتی حاکم اولانلر پک آزدر . بو کتاب آ کلابازق ترجمه ایدلشدر . فقط نقصانلری بو مهم مزیتی اخلال ایله مز .

(۵) دورقهیمك دیگر کتابنك ترجمه سنده جامد بك اکتیا « rite » ی بین ایله ترجمه ایله مش . بونك کافی اولمادیغنی ظن ایدیورم . هر آیین دینی دکدر ، منسك دائما دیندر . دیگر طرفدن « rite » دینك یا دینی آینلردن برنك نظام و ترتیبی ، یاجود دینی آینلرک هیئت مجموعه سنی دینکدر .

يالكز شو وار: اشارت ايله ديكمز قصولر كوسترييور كه مترجم نه قدر عالم اولسه ده، يالكز باشنه بر علم بناسنى تور كيه ده قورمق ويا كيفنه كوره اصطلاحات وضع ايدەرك بر شاه اثرى بر ترجمه ايتك زمانى آرتق كچمشدر. حقوقيلر، اجتماعياتچيلر، فلسفه و تاريخ ايله مشغول اولان توركلر مهاديا بر برلرينك يازدقلىرى، ترجمه ايتدكلىرى او قومالى، فكرلىرىنه اصطلاحلىرىنه دقت ايتمەلى، مشترك بر عرفان مؤسسەسى وجوده كتىرمەكە چاليشماليدر. دها بر قاچ آي اولويوز، تاريخ ساحەسندە بك طائىمش اولان بر ذاتك تور كيه ده - Instituti-tion مقابلى اولارق مؤسسە ككەسنىك قوللانىلەيغنىك فرقندە اولديغنى كورمىش و حيرت ايتشدم. اكر توركلر كيه بر علم عالمه مالك اولماليغى ايتسه يورسەق هر شيدن اول منفرد تشبىله، انزوا ايجندە سعيلىرە نهايت ويرمەلى يز.

حسين جاهد بىك ترجمه ايله ديكى كتابده (۶) فكر عالمزە يابانچى دكلدر . ۱۳۳۴ ده دارالفنونده ضيا كوك آلپ بىك درسلىرى، اونى استخلاف ايدن نجم الدين صادق بىك دارالفنونده باصديردىغى دىنى اجتماعيات نوطلىرى، دورقايىك باشليجه فكرلىغى آز جوق طائىتدردىغى كى مدرس شمس الدين بىكده «تاريخ اديان» نك قىسم اعظمندە دورقەيمك فكرلىرىنه حسن قبول كوسترمىش اولماسى زمينى لايىقى وجهله حاضر لامشدى. حسين جاهد بىك ترجمەسى ده اوزون زماندن برى ترسم ايدن بوجريانى تاملامق استعدادىنى حازر بولونويوز.

جاهد بىك اسمى ايله انتشار ايدن بر كتاب، ترجمه بيله اولسه، اولاهى اولوبى ايله نظر دقتى جلب ايدر. مدحت بىك ترجمەسى او قوركن انسانه دائما فرانسزجه او قودىغى انطباعى كليركن جاهد بىك كىتابنده هيچ بويله دكلدر. آنچق نادر يرلر ده دركه ترجمەده، لسانه يابانچىلق فوقوسى واردر. هر مترجمك اك بويوك دردى اولان نقطه ده يعنى اوزون جملهلك ترجمەسندە، شككە متعصبانه برعايت كوستريلهرك ايجاب ايتدىكى زمان فرانسزجه بر جمله تور كيه ده ايكي، اوج جمله ايله افاده ايداشدر. واقعا بعضى يرده بوندن معنا مختل اولمشدر.

فقط اوزمانلر ده جماليه ايكيه قيرمقدن قاچينمق لازم كايىردى. دورقەيمك اوزون

[۶] دين حياتىك ابتدائى شكلى، ظنين مطبوعەسى ۱۹۲۳، ايكي جلد.

جمله لرینی تورکجه یه نقل ایدرکن پارچالامقدن عبارت اولان جاهد بکک اصولی ایندر ، فقط بویوک بزاعتنا ایله قوللانیمق ایستر و افراطه هیچ کلز .
 جاهد بک ساده جه ترجمه ایله اکتفا ایله موش ، بزه یابانچی کان کله لری ایضاحده خالیتمشدر . مثلاً دورقهیمک اثرنده موجود اولان یونانجه متلتر ترجمه ایدیلشدر . فقط اجنبی کله لریک ایضاحنده کیفی حرکت اولونمشدر . مثلاً (جلد ۱ صحیفه ۶۷) رشیدیده او قویانلرک جوغرافیا درسنده او کوندکلری ده قانک نرمسی اولدیفی آ کلاتیلیمش بویوکمقابل تورکجه مجهول اولان دیگر بعضی کله لر ایضاحینز براقیلیمشدر . مثلاً سپینوزانک مشهور تعبیری اولان Sub specie aeternitatis آ کلاتیلیمش ، حتی ترجمه بیله اولونمامشدر . (جلد ۲ ، صحیفه ۳۷۷) .

اجنبی اسماء خاصه نک تورکجه یه نقلنده جاهد بک بک اعتنا و اطراد کوسترمه یور . اسکیدن ، تورکجه یه ترجمه ایدیلن کتابلرده ، بوتون یابانچی اسملرک فرانسز اصولنه کوره اوقونورق تورکجه قید اولونماسی متعاملدی . بواصول دوغرو اولماقله برابر ، آز چوق براطراد تأمین ایله دیکندن بزقارئلر ، شاشیرمایوردق . صوکرآ ، محق برعکس العمل وجوده کلدی . هر یابانچی اسمی ، اویابانچینک لساننده کی حقیقی تلفظی ناصل ایسه اویله قید اولونسون دینیلدی . آلمان اسملرینی آلمان اصولنده انکلیر اسملرینی انکلیر اصولنده اوقومق ایستندک . بواصول ، دوغرو اولماقله برابر ، زحمتلیدر ، فضله تقید واعتنایه محتاجدر . بواعتنا اولمازسه فانتازی یه یول آچمش اولورز . مثلاً Durkheim و Mauss هر ایکسی ده طائمش اجتماعیات عالملریدرلر و فرانسزدرلر . بوکارغما ضیا کویک آلب بک برنجینک اسمی آلمان طرزینه تبعاً دورقهیم و ایکننجینک اسمی فرانسز طرزینه کوره موس یازدیفی حالده جاهد بک ایسه عکسنه اولارق دورقایم و ماوس یازیور . شونی ده اعتراف تمهلی که لسانمزک املاسی بو قدر قاریشیتلق ایچنده ایکن بویخنده فضله مشکاپسند اولوق انصافسزلق اولور .

اتوغرافیا یه عائد اولان تعبیرلرده عینی شورش کورولویور . فقط بوشورش عربدن باشلار . مثلاً تابو کله سی انکلیرلر taboo فرانسزلر tabou آلمانلر ایسه tabu یازارلر . یونک سببی ده معلوم : تلفظه رعایت ارزوسندن عبارت . مع التأسف جاهد بک بویجه تندر تقیدکار کوزوکویور . انکلیرلرک Arunta و Churinga شکلده یازدقلمی کله لری ، تلفظینه رعایه آرانتا و چورینغا یازاجق برده فرانسز تلفظنه کوره آرونتا و شورینغایازیور . حالبوکه ،

هزانه سيبدين ايسه ، احتمال آلمانلري تقليد ايدنيور اتهامي آلتنده بزدغه دها قالمق ايجون فرانسزجه به دها اويغون اولان آلمان املاسني ترك ايدوب مناسبتسز يره ، انكليز املاسني قبول ايدن دورقهيم ، كتابنده ، بوكه لرك آلمانلر طرفندن ناصل يازيلديغني (بناء عليه ناصل تلفظ ايدلمه سي لازم كه چكني) بزه كوسترييور . بوراده وبوكا مماثل نقطه لرده جاهد بك دورقهيمه لزومسز يره صادق قالمشدر .

كاشكه عيني صداقتي نوظلرده ده كويتر سبه يدي . مدحت بك دورقهيمك نوظلريني هان هان تماماً فرانسزجه وله ورق ايقا ايدمك درجه ده متنه اسير قالمش اينك جاهد بك بونلرك هان هيسني حذف ايدمك مرتبه ده سربست داوران يوز . دورقهيمك ذكر ايله ديكي كتابلردن آنجق بعضيلري (اكرتيا فرانسزجه اولانلري) ترجمه ده بزموقني خايز اولمشدر . دها خريجي وار . شمس الدين بيكك تاريخ ادياننده دورقهيمدن آلمش اولديغني پارچه لر برتوجه اولوق ادعائنده دكلدر . بوكا رغماً دورقهيمك اخذلرينك چوغني - حتى فلمنك لسناننده اولانلري بينه ! - اوراده نذكوردن . جاهد بك ايسه بونلره قارشى قطعياً انصافسز داورانمش . وبو انصافسزلي دورقهيمك بعضاً مهم اولان حاشيه لريني طي ايتك درجه سنه وارمش . مثلاً كتابك فرانسزجه اصلنك ۲۸۶ نجى صحيفه سنك ايكنجي ، ۳۰۲ نجى صحيفه سنك برنجى ۳۳۹ نجى صحيفه سنك ايكنجي نوظلري وبونك كي ديكر برچوق نوتلر حقسنز يره ااهال ايدلمشدر . حالبوكه بونلر كتابيات نوتلري دكلدر . بلكه دورقهيمك فكريني ايضاح ويا كتابده كي معلوماتي آتام ايدن حاشيه لردر . بناء عليه ترجمه ايديله لري الزمدى .

عجا جاهد بك نه دن متن اصلي به قارشى بو قدر رعائتسزلك كوستردى ؟ بوني كنديمه ايضاح ايدمك يالكز بر نقطه كورويورم . جاهد بك بو كتابك ممكن مرتبه فضاه كيسه طرفندن اوقونماسني ، اكلاشيلماسني ايستمش واونك ايجون اونى كرك شكلى ، كرك خرج ، كرك لسان اعتباريله ساده لشديرمهك چالشمشدر . اسلوبده توركه شيويه اعتنائمك ، بعضى « ادبيات جديده » نك يس زنده اضافت تتابعلرينه رغماً صورت عموميه ده تكلفدن اوزاقلاشمق ، نوتلرك خذفي ، برحوق برلرده ايضاحات اعطاسني ، بوتون بونلر دورقهيمك اثرينك قولايقله هضم اولنا بيلمه سني تأمين ايتك آرزوسندن باشقه برجهتدن كه مز . فقط بوتون بوغرتلري تصويت ايتمهك برابر ديه بيليرم كه جاهد بك مقضديني تأمين ايتمه سي مختعدر معين برسويه جرته بوكسامه دكه دورقهيمك كتابندن استفاده اولوناماق .

Epistémologie مسئله لرندن معلوماتی اولمایان برکیمسنه نك دورقهیمك کتابندن وبالخاصه مقدمه سی ایله نتیجه سندن برشی آکلاماسی ممکنیدر ؟ نك اولمایان اولمایان ؟

ایشته بو هدف یا کلس اولدیغندن دولاییدر که اصطلاحلرله جاهد بکک شیمدی یه قدر آچیلش اولان یوللردن اوزاقلاشاسی ذاتاً مسعود نتیجه لر تأمین ایله مه مشدر . واقعا ، بالخاصه کندی حسابمه ، جاهد بکک بعضی اتخابلرندن خوشلانیورم . مثلاً اخلاق فلسفه سی اصطلاحی اولارق le Bien مقابلی قوللانیدیغیم « نعمت » کلمه سی جاهد بکک ده استعمال ایتش . postulat ایچون بعضی آرقداشلیغیز کی « موضوعه » ویا ریاضیه ده ذیلدیکی کی متعارفه دیمه رک چوقای ایتش . فقط اونک یرینه « مصدره » دکل ظنجه « مصدره » دیمه لی ایدی . آلمانجه - عربجه فلسفه اصطلاحلرینی تصنیف ایله مش اولان دوکتور هورتنه نظرا ابن سینانک « المصادرات » عنوانی بر اثری وارمش و بونده ریاضیه postulats لرندن بحث ایدر مش بن بوکا استناداً « مصدره » بی postulat قارشیلغی اولارق قوللانیورم . جاهد بکک مصدره کلمه سی نره دن بولدیغنی خبر ویرسه یدی ، بزی تردد دن قورتاریدی .

کذا tatouage مقابلی اولارق وشم مکملدر ، بنده قوللانیورم . فقط اوزمان emblème مقابلی اولارق ده وشم کلمه سنه هیچ اولمازسه اشارت ایتله لی ایدی .

فلسفه اصطلاحلرندن شیمدی قوللانیدیغیمز ویا اسکیدنبری موجود اولان برچوقلرینه قارشیه جاهد بکک رعایت کوسترمک مزیتنی حاردر . جدل ، حدس ، شائیت کله لرندن اورکمیور . فقط عجبانه دن اختباره یرینه عملیجیک ، اجتماعیات اصطلاحی اولارق عشیرت یرینه قبیله ، مکان یرینه فضا ، احساس Sensation یرینه احساس ، معرفت نظریه سی یرینه وقوف نظریه سی ، اسطوره mythe یرینه خرافه الخ . دیور .

بونلر ایوم تقرز ایتش فلسفه و اجتماعیات اصطلاحلریدر ، جاهد بکک دیکشدرمه یدی ای ایدردی . دیگر بعضیلری وارکه هنوز تقرز ایتشدر دینه مز ، یا خود بزقاج کله ایله افاده ایدله سنده بویوک محذور یوقدر ، مثلاً زمزه یرینه کومه کی . initiation انیسیت یرینه حیات دینه یه ادخال کی . بوندن دولای سرزنشده بولونمق حتمز دکلدز . فقط objectif و subjectif کله لرینک اولدیجه تمام ایله مش مقابللری اولدیغی خالده جاهد بکک بونلری عیناً تورکجه ده ابا ایله میسی جائز دکلدز . احتمال ثروت فنون ستونلرنده کی ادبیات

مناقشہ لرنندہ بو کلمہ لرنندہ استعمال ایدیلدینکندن اولاجق، جاهد بک اونلرہ پک آلیشمش وحرکسک آلیشقین اولدیغنی ظن ایدیور . بودوغرو بیاه اولسه بوالقتدن واز چکمک لازمدر . واقعا فرانسز جہدہ بعضی کلمہ لرنندہ واردرکہ کرک ووقتاً کرک دائمی صورتدہ ترجمہ ایتہمک دها خیر لیدر . فقط او بڑہ کثیف و سوبڑہ کثیف کلمہ لرنی بوقیندن دکلدر . بلکہ مترجمک پک یا کلیش اولارق « حکمی » ایله افادہ ایله دیکي physique صفتی بومیانندہ در . (مثلاً برنجی جلد ، صفحہ ۴۱۴) بورادہ یا عیناً « فیزیقی » دیمہ لی یا خود ، طبیعتہ عائد ، مادی دیمہ ترجمہ ایدلمہ لی ایدی .

معلومدرکہ فلسفہ دہ Individualité ایله Personnalité آراسندہ فرق واردر . قانتک پک بارز اولارق اورتہ یہ قومیش اولدیغنی بوفزقی اونک کی فلسفی برطرز دہ دکل ، بلکہ اجتماعیات مشاهداتک تفسیرینہ استناداً تثبیت وایضاح ایلمک اداسندہ بولنان دورقہم فکر لرنی Notion d'âme تخصیص ایدلیکی بریادہ آ کلاتیور (ترجمہ ، ایکنجی جلد ، سکزنجی باب) . مع التأسف جاهد بک بواکی اصطلاح آراسندہ کی فرقہ هر زمان رعایت ایتہ یور . بعضاً Individualite ایچون فردیت Personnalité ایچون شخصیت دیدیکي واقعدر ودوغروسی دہ بودر . فقط Individuation دہ فردیت دیور . هله برنجی جلدہ رجوع ایدرسک اورادہ (مثلاً صفحہ ۱۵۰ و ۱۵۴) شخصیتی کاه Individualité بی کاه Personnalité بی ترجمہ ایچون قوللاندیغنی کورویورز . واقعا بوصحیفہ لرنندہ فردیت ایله شخصیت آراسندہ کی فلسفی تفریق هنوز موضوع بحث دکلدر . فقط هر نه اولورسه اولسون بوخال دورقہمک فکر لرنی ا کلامنی تسهیل ایتمدن پک اوزا قدر .

مترجمک دیکر برخطاسی دہ en fonction de تعیرینک ترجمہ سندہ در . (مثلاً برنجی جلد ، صفحہ ۷۱ ، ۱۸۵ ، ۴۴۳) . کلمہ سی جاهد بکک یایدینی وجهله « ایهای وظیفہ . . . » طرزندہ افادہ ایدلمک ایستہ نیرسه بوندن برشی آ کلاشیلماز . بورادہ کلمہ نک ریاضتی مناسبله اولان مناسبتی نظر دقتہ آلازق « تابع » دیمک مناسبدر .

شومثال ایله مقصدیمزی ایضاح ایدلم :
 دورقہم اثرینک صوکنہ قویدیغنی مندرجات جدولندہ برنجی کتابک برنجی بابنک اوچونجی جزؤندہ توسیع ایله دیکي فکر لرنن برنی شوبله خلاصہ ایدیور :

Définition des rites en fonction des croyances
 جاهد بک دہ بونی شو شکلده
 ترجمہ ایدیور (برنجی جلد ، صفحہ ۴۴۹)

آینلرک اعتقاداتک وظیفه سی اولق اوزره تعریفی . دورقهیمک فکری شودر بیدین ایکی عنصر دن فرکیدر . استظوره و منسک (جاهد بکک آیین دیدیکی) rite et mythe متکامل دینلرده برینه اعتقاد دیکرینه عمل ده دینلر . دین علمانی بو عنصر لردن هانکیسنک اساس هانکیسنک ده او اساسه تابع بواندیغنی آراسلر بعضیلری منسکک اساس اولدیغنی واستظوره لرنک یعنی اعتقاداتک آنجق بونلری تفسیر ایچون اورتایه قونولدیغنی دیکر لری ده اعتقاداتک اساس اولدیغنی و منسکلرک ده بو اعتقاد لرنک خار جیلشتمه سندن عبارت بولندیغنی دوشونملر در . دورقهیم دین تلقیسینده و یلیهم جهیمسک پراغما تیرمنه پک یاقین اولدیغندن دینده اراده و فعالیتک بناء علیه منسکلرک اهمیتنی انکار ایتمکدن پک اوزا قدره معنایه عینی زمانده برنوع spiritualisme روحیه مسکک تمثیل ایله دیککندن اعتقاد لرنک، عنصری تعیرله مفکور لرنک، دورقهیمک تعیریه اجتماعی تصورات سیاسته ملرنک قوتنی هر شیدن اول قبول ایله مک و منسکلرک (اعمال لرنک، اجتماعی فعالیت لرنک) بونلرک تابعی بولندیغنی سونله مک ایسته مشدر . دورقهیمک شوسوزی ده (ترجمه برنجی جلد صحیفه ۷۳) و آیین (یعنی منسک) آنجق اعتقادی تعریف ایتمکدن صوکوا تعریف اولنه بیلر . بونی افاده ایدر . کورولوبوز که جاهد بک مننه تعید کوشتر شهیدی en fonction de نک ذ ایفای وظیفه ، دن دهها مناسب برالمقابلی یولاجقدی .

نهایت esprit ایچرن جسم لطیف و âme ایچون روح دینلمه سی ده هینچ مناسب اولمشن . احتمال متوجم بالذات بونی حس ایتمش اولاجق که کتابنک بر طرفنده ، جسم لطیف تعیرنی بر افرق esprits بی ارواح دینه ، دیکر بر زنده ایسه ارواح لطیفه دینه ترجمه ایندیور . فی الواقع esprit قارشیلغی روحدر . âme ایسه نفس اولمالیدر . بونک عموماً تقرر ایتمش برشی اولمالدیغنی و خلافتنه مثاللر ذکر ایتمک ممکن بولندیغنی بیلورم . لکن ماسینیون کبی بیوک بر مستشرقی لهنه اشهاد ایده بیلیرم (ماسینیونک شواثرینه مراجعت : La passion d'Al Hallâj صحیفه ۳۷۶ و ۴۷۸ ؛ روح الحیاة Esprit de vie روح نااطفه Esprit parlant الح . . و نفس âme ایله ترجمه اولومقددر . کنا هورتنک لغته باقکر . صحیفه ۲۵۶ و ۳۵۶)

باخصوص که دورقهیمک ارنده esprit ایله âme آراشتمه نه نقطه دن فرق کوزه تیلدیکی کوشتر لرنکدن عینی فرق ده اصطلاح اولارق نفس ایله روح آراشتمه موجود بولنه جنی قارئلر طرفندن تقدیر ایدیلردی . هر حاله جسم لطیف قدر بر باد اولمازدی فی الواقع جسم لطیف تعیرنی

قبول ايلرسەك ، معناسز لغندن صرف نظر ، بزچوق يردە ترجمە ، شكالاتنە دوشەرز :
 esprit malveillants bienveillants قىلندن بوکى بختردە دائما تصادف اولنان تەيرلىرى
 كولونج اولمادن ترجمە ايدەمەيز . نته کيم جاھد بک دە بوياکايش يولدن کيتمەنک جزائى
 اولارق esprits redoutés يى مدهش اجسام لطيفه ترکيب غريبيله ترجمە ايتمک مجبوريتندە
 قابور (۷) بو ترجمەلر مناسبتيە مناقشە سنى اک اهميتلى کوردىنکەم جەتتى اک صوکه
 ضاقلادم . اودە sacré و profane مقابلى اولارق تورکجەدە هانكى کلەرک قوللانماستى
 لازم کلديكى مسئله سيدر .

sacré و مقابلى اولارق profane مفهوملى کرک انکلىز علماسنک کرک فرانسز
 اجتماعياتچيلرينک نظرندە بويوک براهيتى حازر . دورقەيم اودرجهدە بو اهميتى بويولتيورکە
 دينک sacré ايله profane ک بربرندن آيزمالرندن عبارت اولديغنى و بو تفرىقک موجود
 اولماستى ايله برابر دينک دە موجود بولنديغنى ادعا ايدىيور . ديمک گە دىنى اجتماعيات اصطلاحى
 اولارق بويکى کلەيه مقابلە قوللاناجمىزى تعين ايله مک اهميتلى بر مسئله در .
 نجم الدين صادق بک ، اولجە ذکر ايدىنک اجتماعيات نوظلرندە مقدس و لامقدس دييور .
 حسين جاھد بک قدسى غير قدسى دييورکە اولکسندن فرقسزدر . شمس الدين بک مقدس
 و ذيم دييور .

بوتون بو ترجيحلرک اساسندە حاکم اولان شودر : فرانسزجەدە sacré کلەسنک ادبى ،
 مائوس ، معتاد معناسنە کورە تورکجەدە مقابلى تعين ايله مک . ايشتە خطادە بوندمە در .
 چونکە sacré نک ادبى لساندەكى ويا خلق لساندەكى معناسنى دکل ، بلکه دىنى اجتماعيات
 اصطلاحى اولارق معناسنى افادە ايله مک لازمدر .

دورقەيم دييورکە دينک وصف يمىزى دنيانى ايکى بولمک ، sacré ايله profane ى

[۷] جاھد بک کتابندە شايدان تأسف بعض ترتيب سهرلر دە قلش و کتابک صوکنندە اشارت
 اولونمايش . بالکيز تورکجە اوقويانلرە براينک اولسون ديه شوئلرى کوسترييورم : برنجى جلد
 صحيفە ۳۰۸ : « بودين ، سيمه اساسنە مسيتند بر تشکيلات اجتماعى دن قابل تفرىقدر . « اصلندە
 « غير قابل تفرىقدر » . کذا صحيفە ۲۰۰ : « توتەم اسملى ايجندە نبات ياخود حيواناته عائد
 اولانلر « اصلندە : « اولمايانلر » . صحيفە ۱۴۹ : « انسانک تابع و مربوط بولنديغنى بوخارته
 آلود قوتلر « اصلندە ايسه : « کندینى تابع حس ايلديكى « يازيليدر .

بر بردن آیرمقدر . بزه الك معلوم اولان اسلام دیننه باقالم . بو دین دنیایی ایکی به مقدس ایله لامقدسه آیرمشمیدر ؟ دین نظرنده نجاست مقدسمیدر ، لامقدسمیدر ؟ لامقدس ایسه نهدن اوکا قارشی ، ینه قدسیتدن محروم اولان الما ، آرمود ، تردن فرقلی اولارق حرکت ایتمه من ایجاب ایدیور ؟ کورویورزکه بوکون آ کلا دیغمز معنایه « غیر مقدس » اولان شیلر آرمسند بیه دین نقطه نظرندن فرقلر واردر . بونلرک هپسینی « غیر مقدس » نامی آلتنده بردایره ایچنه طوپلایامایز . بالخاصه بوفرقلی جاهد بکک ترجمه ایله دیکی شو متنده تماما کورولویور . دورقهیم دییور که : (فرانسزجه طبعی ، صحیفه ۶۰۱)

Satan (dans le christianisme) est un être impur, mais n'est pas un être profane.

جاهد بکده شویله ترجمه ایدیور : (ایکنجی جلد ، صحیفه ۳۴۳)

« شیطان غیر طاهر بر مخلوق اولقله برابر غیر قدسی دکدر . »

آشکار برشی که بوراده قدسی کله سنه هیچ متحمل اولمادیی بریوک یو کله تیلیور . زیرا بوندن برقاچ صحیفه اول (دورقهیم ۵۸۶، ۵۸۷ و ترجمه سی ۳۱۸، ۳۱۹) جاهد بک شومتی :
toute vie religieuse gravite autour de deux pôles contraires le pur et l'impur, le saint et le sacrilège, le divin et le diabolique.

شو طرزده ترجمه مجبور اولمشیدی :

« طاهر ایله غیر طاهر ، قدسی ایله غیر قدسی ؛ الهی ایله شیطانی »

ایمدی اولکی متنده شیطان غیر قدسی دکدی ، بومتک مرتب لف ونشرینه نظراً غیر قدسی اولماسی لازم کلیور . بومعنازلق کتابک اصلنده یوقدر . بلکه ترجمه ده قدسی کله سنک ایکی باشقه باشقه معناده قوللانیلماسندن ایاری کلیور . برنجیسی saint ایکنجیسی sacré مقابلی اولارق . قدسی برنجی معنایه آیرسه ق شیطانه غیر قدسی دیهلی ، ایکنجی معنایه آیرسه ق غیر قدسی دکدر دیهلی [۸] .

مادام که sacré و profane دینک اساسلی مفهوملری ونوعاً ما دینی حیاتک قطبلریدر ،

(۸) ذیم حقتده معلوماتم یوقدر . بالکز مدرس از میرلی اسماعیل حق بکک بکا و یرمک لطفنده بولندیفی ایضاحاته نظراً « غیر مقدس » تعبیرینه توجه ایدن اعتراضلرک « ذیم » کله سنه ده توجه ایتمه سی لازم کلیور . اساساً بو کله نک عربی به وقوف تامی اولان برچوق ذوات طرفندن آنجق بک کوچلکله تحظر ایدیله بیلدیکنی کوردم . دینی تفکر و عملک اساسلی بر مقوله سنی افاده ایدن بر تعبیرک مجهول قللی احتمالی وارمیدر ؟ بوندن آ کلا شیلیور که کله کندندن بکلانیلن خدمتی شیمدی به قدر کورمه مش و بوندن بویه ده کورمه به جکدر .

او حالده بونلری مردینده بولقاغمز لازمدر. اسلام دینده ایسه بواهمیتی حائز اولان یالکز ایکی مفهوم کوستره بیلیرز: حرام و حلال [۹]. بونلرک اسلامده حائز اولدقلری اهمیت sacré و profane ک تام مرادفی اوللاری لازم کلدیکی شبهه سی ذهنمزده تولید ایدیور. بوشبهه یی قوتلندیرن برچوق مشاهده لرم ده واردر.

اولا بعضی آوروپالی مستشرقلر حلال احلال و حل کله لرینی profaner ایله ترجمه ایله مشلدر. مثلا معلقات سبعه نك برطبعی احضار ایله بن لودویغ آبهل، جارت بن حلزه بالشکرینک معلقه سندن شو جمله یی:

لم یحلوا بنی رزاح

شویله ترجمه ایدیور:

Nicht haben Sie.... profaniert

کذا عینی اثرک صوکنده کی لغتجه ده « حل » کله سنه entheiligen معناسی ویریورکه فرانسزجه « profaner » دیمکدر. [۱۰]

قرآنده ده عینی معنایه مصادف اولویورز (منوره مائده ایکنجی آیت):

يا ايها الذين آمنوا لا تحلوا شعائر الله ولا اشهر الحرام ولا الهدى ولا القلائد....

بوراده بوکون زم آکلادیغمز معناده مقدس اولان شیلر « حرام » عد اولونویور، اوللری profaner ایتمک ده « حلال قیلمق » طرزنده افاده اولونویور.

حلال کله سنک profane مرادفی اولدیغنی عربلرده حرام و حلال تقابلنک قطعیتی ده اثبات ایدر. بوراده دورقه ییمک فکرلرینی نظر دقه آله م.

دورقیم دییورکه (اصل کتاب صحیفه ۵۱، جاهد بکک ترجمه سی برنجی جلد، صحیفه ۷۴):

La division du monde en deux domaines comprenant, l'un tout ce qui est Sacré, l'autre tout ce qui est profane, tel est le trait distinctif de la pensée religieuse.

(۹) فرانسزجه دن ترجمه ایلدیکم اجتماعیات درس لرنده ترجیح واستعمال ایله دیکم اصطلاح ده بودر.

محمد علی عینی بک محراب مجموعه سنک تشریح اول ۱۹۲۴ تاریخی نسخه سنده نیم حرام و حلال کله لرینی بو مقصدله استعمال ایله دیکمه اعتراض ایله یور. الهیات فاکولته سی مدرسنک بوراده ویردیکم ایضا حاله تطمین ایدلش اولاجنی امید یدرم.

L. Abel — Die sieben Muallakat (۱۰).

جاهد بك ده شویله ترجه ایندیور :

« دنیانك ایکی ساحیه تفریق ایله بريك بوتون مقدس شیلری احتوا ایتمسی ، دیگرینك بوتون غیر مقدس شیلری حاوی اولسی : ایشته دینی روبرج برك وصف میزی بودر . »
اسلام دیننده ایسه بو Sacré و profane تفریقی مقدس و غیر مقدس دکل ، بلکه حرام و حلال مقوله لری تحتنددر .

زمانه داملنده ایلر یا حرامدو یا حلالدر که بوکا آوروپالیلر mois و mois sacrés و profanes دیرلر .

مطالعه داملنده ، بر نقطه نظر دن دینه بیلیر که دنیا ایکی یه بولونمشدر . بر طرف دن دینی حرمته مظهر اولان یرلر ، دیگر طرف دن اونك خارجنده اولانلر . حرم شریف خارجه « حل ، دینیلیر .

نهایت بعضی متلرده ، کرک زمان کرک مکان داخلنده کی بوتون اشیایی قصد ایچون « حرم و حل ، تعیرینك قوللانیدیغنه تصادف ایله دم [۱۸]

عربی یه هیچ وقوم اولمادیغندن آنجق ، فرانستزلرک دیدیکی کی ، ایکنجی الدن تدارک ایله بیلدیکم بومثالرده کوستریبور که عربده حرام و حلال تقابلی ساده بزم بو کون آکلادیغمز شکلده ، معاملاتنه تعلق ایتمز ، ساده قادین و ملکه شراب کی خصوصاته عائد دکلدر . بلکه دور قهیمك ، اجتماعیات اوزرینه بر معرفت نظریه سی قورارکن ادعا ایله دیکی وجهه عملی حیات دن ماعدا فکر حیاتنده شاملدر . زمانی ، مکانی ، بوتون موجوداتی احاطه ایلر . بونلر هر زمان و هر یرده آری آری ایکی جنس ، آرالرنده هیچ مشترک نقطه سی اولمایان ایکی عالم کی تصور ایدلشدردر .

ذهنده بر عقده قالیور . احتمال خلق لساننه یاقین اولغنه چالیشمش اولان جاهد بلك قدسی و غیر قدسی یرینه حرام و حلال قوللانیلماسنه مانع اولانده بودر . حرامی بوکون بک دار بر معنایه آکلایورز ، بومعناده sacré کلمه سنك بوکون فرانسز جهده افاده ایله دیکی معنائك تماماً ضدی کوزو کوپور .

[۱۸] قبل الاسلام عربنده تار Ueber die Blutrache beid en vorislamischen Arabern عنوانلی مشهور تدقیقک صاحبی پروکش Prceksch ده شویله دیور : « حرام کرک مقدس زمانلر ، کرک مقدس مکانلر حقمده همده ممنوع ذوقلر حقمده استعمال اولونور هر معنایه حرامك ضدی و مقابلی حلال ، حل در . »

بوگونکی مسلمان نظر نده دوموز حرامدر. فقط فرانسولرک بوگون sacré کلهسندن آ کلا دقاری کی مقدس دکلدر ، بلکه ملوئدر . اوجالده حرام کلهسنی sacré معناسنه ناصل قوللانه بیلیرز ؟

دورقەيمك اثرینی اوقومش اولانلر ایچون بو اعتراض وارد دکلدر . چاهد بیک ترجمه سنده ، اوجونجی کتابک بئینجی بابنده بونقطهیه تعلق ایدن متنده (جلد ۲ صحیفه ۳۱۷ الح ...) sacré و profane اصطلاحلری قدسی و غیر قدسی ایله افاده اولوندیغندن دورقەيمك فکرینک کتابی یالکز تورکجه سندن اوقویان قارئلر طرفندن واضح اولارق قاورانه بیله جکندن شهه لی م . اونک ایچون بومسئله یی - حرام و حلال اصطلاحلرینه بک زیاده تعلق اولدیغندن - شوراده خلاصه آ کلا تاجم .

دورقەيم دينی حرامك sacré ایکی صفحه سی اولدیغنی سوله بور . برینک قارشیسنده قدسیت sainteté دو یغوسنی دویارز ، دیکرینک قارشیسنده کراحت دو یغوسنی . مع ماقیه بوانکی دو یغونک برلشدیکی دم ، بررینه قاریشیدینی ده واقعدر . دورقەيم ، رو برسون سمیشن شو مئالی ذکر ایدر : بعضی اقوام سامیه یه کوره دوموز حرامدر sacré . فقط حرام اولماسی مقدس اولماسندیمدر ؟ غیرطاهر اولماسندیمدر ؟ بوراسی لایقیه معلوم دکلدی . وقعه بومنفرد مثالدن دها بک شموللیدر : کنه کارک ، مجرمک مقدس بر موجود پایه سنه چیقاریلدیغنی چوق دفعه کورلمشدر [۱۲] حتی sacré کله سنک روماده کی استعمالی ده بونی ارئه ایدر . دورقەيمك تلیدلرندن موسک تاریخ ادیان مجموعه سنده کی شو سطرلرینی نقل ایدیورم [۱۳] : « روماده حرام اولان شیلر sacra حلال اولان شیلره res communes هر زمان مبین عد اولوندیلر . ساده مدینه نک الهلرینه دکل بلکه حتی فردلرک الهلرینه عائد اولان ده حرام sacrum در تارلارک مقدس حدودلرینی دکیشدیرمش اولان اولان آدمه sacer دینیلیردی و sacer قتل اولونوردی . اونی اولدورمک ، ملکئی ، سورولرینی محو اتمک هر وطنداشک حق ایدی دها قضاه سی وار . روماده تحرم consecratio مفهومی دایماتا بو tabou مفهومک مه لانه زیاده [۱۴] حائر اولدیغنی حقیقه وصفی محافظه

(۱۲) مثلاً قدیم یونانده : Erwin Rohde-Psyché ، بئینجی طبعی صحیفه ۱۷۹ و ۱۹۲

(۱۳) Revue de l'Histoire des religions جلد ۳۵ ، صحیفه ۵۸ - ۵۹

(۱۴) معلومدرکه مه لانه زیاده دینی فکرم نظر اشیا ایکی یه آریلیر : tapu حرام اولانلر

و noa یعنی حلال اولان شیلر (Choses d'usage religieux) (Choses d'usage commun)

ایله مشدر. تحریم آینی هم بر طرفدن ایمراتورلرک apothéose تالیهنه هم ده دیکر طرفدن روماحقوقنک الک قدیم واکمدش تجزیه واسطه سنه خدمت ایدردی ایسترحکمدارک جنته کچه سنی تأمین ایتک ایسترحرمی جهنم الهلرینه وقف و تخصیص ایله مک موضوع بحث اواسون ، ایشله یینه عینی مؤسسه ایدی .

ایشته sacré کله سنک قدیم ودینی اجتماعیات اصطلاحی اولارق تأسس ایتمه سنی موجب اولان معناسی . بیلورز که عربیده حرمت بو حیفته معنایی حائر در . ساده عربیده دکل حتی عبرانی لساننده ده بویله در . آرقداشم غالاتی بکک لطفاً بکا کوستردیکی شوایکی مثالی ذکر ایدیورم :

عهد عتیق ، خروج کتابی ، فصل ۲۲ ، آیت ۱۹ : yahoram (عربی یحرم) بوراده interdit ، anéanti معناسه کیر . برحرم حقنده قوللائلمشدر ، تورکجه ترجمه سننده ده « قتل » کله سی قوللائلمشدر .

کذا عهد عتیق ، لاویلر ، فصل ۲۷ ، آیت ۲۹ : yahoram کله سی بوراده voué à Dieu (تورکجه ترجمه سننده ده کوزوله جکی وجهله) قدسیت مقابلیدر .

حرام کله سنک قدسی saint اولان ایله غیرطاهر impur اولانک مشترک وصفی اولدینی اوقدر حقیقیدر که جاهدبک بیله دورقمی ترجمه ایدرکن (اصلنده صحیفه ۵۸۶ ، ترجمه سننده جلد صحیفه ۳۲۰) interdit مقابلی اولارق غیر اختیاری اوله رق « حرام » قوللائلمشدر .

دیمک که sacré کله سنک اصل معناسیه حرامک اصل معناسی بردر . بوندن دولایی دینی اجتماعیات مباحثنده حرامی sacré و حلالی و یا خود حلی profane مقابلی قوللائلمشدر . فقط ، دینه جک ، تاصل اولوبورده بوکونکی استعمالنه کوره حرام sacré بی افاده ایدمه یور ؟ مثلاً دوموز ، مسلمانلر ایچون بو کون تورکجه ده مشهور معناسیه حرامدر ، فقط فرانسزجه ده کی مشهور معناسیه sacré دکدر . بونقطه بی تنویر ایچون دورقمه بدن اوزا قلاشوب ووندن استعانه ایدمه جکر .

دورقمه مک « دین حیاتنک ابتدائی شکلری » عنوانلی اثری ، فرانسزجه اصلنده ، ووندک Völkerpsychologie سنده استظوره دینه حضر ایله دیککی و بوتدقیق ایله دیکمز نقطه لری کوزدن کچیردیککی جلددن مؤخر اوله رق انتشار ایتمشدر . فقط ووندک درس لر بی تعقیب ایش ، اثرلرینی اوقومش و فکرلری کندی فکرلرینه برچوق نقطه لرده یانین بولمش

اولمقله برابر اولدن پک خوشلانمایان دور قهیم هر نه دتسه اولنک مقدس ، حرام و غیر طاهر حقه کی فکر لرینی اهل ایله مشدر .

وونداک باشلیجه مطالعه سی شودر (۱) .

مقدس (le saint) das Heilige ایله غیر طاهر (l'impur) das Unreine ک تمیزی مؤخردر . تابو (حرام) مفهومناک بدایتده بوتفریق موجود دکدر . دینی حسلاک هنوز نکتته و تضاد لرینی اظهار ایله مدکاری بوصفحه ده تابو مقدس اولانله غیر طاهر اولانک مشترک وصفی ، تماس ممنوعیتی حائردر وبالخاصه بارز اولان وصفی بودر .

فقط دینده ، طبیعت اسطوره سنک اله تصور لری میدانه چیقیمی ، بوتفریق وجوده کثیر : الهله خاص ویا اولنلری تطمین ایدر عد اولنان شیلر مقدس (Saint) Heilig و اولنلرک خوشنه کیمز عد اولنان شیلرده غیر طاهر (Impur) Unrein عدا اولونور . مع مافیه اسکی حالت روحیه ناک بعضی بقایانی ده واردر . ووند بومیانده روبرتسون سمیتک مشهور دوموز حرمتی مثالی ذکر ایدیور .

بوتفریق وقوعه کلنجه جواز (حلال) محضه مقارن اولان شیلر das bloss Erlaubte مقدس اولانلره غیر طاهر اولانلر آراسنده بر بی طرف منطقه تشکیل ایدرلر .

دیگک که ووند ، دور قهیمدن فرقی اولارق دینی مفهوملر ساحه بنده بر تکامل و تخلف موجود بولندیغی فکر نده در .

وونداک بو فکری دوغرو ایسه ابتدائی دینلرده حرام Sacré مفهوم لری سینه لرنده طاشیدق لری تناقضی بالآخره انفلاق ایتدیریرلر . اوزماندرکه مقدس اولارق حرام اولانله غیر طاهر اولارق حرام اولان بر برندن تفریق اولونور . خریستیان عالمنده بوتفریق یوزندن Sacré مفهومناک معناسنک دارالدیغنی ، کیت کیده دها فضاها saint مقدس معناسنه یا قلاشدیغنی هر کس بیلور .

کذا اسلام عالمنده حرام مفهومی کیت کیده دها فضاها غیر طاهر شیلره مخصوص قالمش وانجق بیت الحرم کبی بعض تعبیرلرده اسکی معناسنک مهمل قالان صفیحه سنی اراشه ایتمکده بولونمشدر . قدیم لاتین اقوامیله قدیم سامی قوملرده مرادف اولان حرام sacrum مفهومی نه ایچون بویکی عالمده آری آری استقامتلرده انکشاف ایله مش ، بری مقدس اولان شیلره ، دیکری غیر طاهر اولان شیلره خاص اولمش ؟ بومسئله بی بر طرفدن ادیان

(۱) Völkerpsychologie دزدنجی جلد ، صفیحه ۳۹۹ الخ .

تاريخي ، ديگر طرفدن فيلولوژي حل ايدې جگدر . برفرضيه اولارق شو فكري ايلري . سورمك بكا نمكن كوزوكويور . بوتكامل هرايكي دينك اساسلي وصفيله هم آهنكدر . معلومدر كه خريستيانلقده اللهك محبت اويانديرن جمالي ، اسلامده ايسه خوف القا ايدن جلالي دها بارزدر . هر ايكي دينده كي بواساسلي قطبلك تاثيري آلتدم برتكامل اولمش Sacré مفهومي كيت كیده منحصرأ قلي جذب ايدن قدسيتلره تخصيص ايديليركن حرام مفهومي ده ، عكسي استقامتده ، شرك حرکاتي تهلكلي وقورقونج يوللردن چويرن ممنوعيتلر حقنده مستعمل بولونمشدر .

هرحالده بوتكاملك نتیجه سي اولارق ، ديني اجتماعياته عاډبرائري تورك قارئلره توجه ايدركن Sacré نك ترجمه سنده ترددايديورز . جاهد بك بوترددن قورتولق ايچون Sacré ده علمك طانيديني اسكي وكنيش معنا (حرام) ايله خلقك آكلاديني يكي ودار معنا (مقدس) آراسندن بريني انتخاب ايدركن ترجمه ايلديكي علم كتابنك ذاتاً خلقه خطاب ايله ميديكني دوشونمه مش وبوندن دولاي اعتقادمجه فنا بر ترجيح يامشدر . ديني اجتماعيات اصطلاح اولان sacré نك معناسني خلق وادبيات لساننده كي sacré معناسيله قاريشديرمش ، يعني اوکا saint مقدس ديمشدر . فقط جاهد بك بر درجهيه قدر معذورددر . چونكه منحصرأ دين واجتماعيات مسائليه اشتغال ايدن ديگر عالمليرمزده اوندن اول بوخطاده بولونمشلردى .

محمد عزت